VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kansallinen energia- ja ilmastostrategia 2030 – taloudellisista vaikutuksista

14.2.2017 Liikenne –ja viestintävaliokunta

VM / Matti Kahra

BO/Budjettiosasto, Rakenneyksikkö

Esityksen sisältö

- Kansantaloudelliset vaikutukset ja päästövähennystoimien kustannukset
- Vaikutukset valtion talouteen
- Riskit ja niiden hallinta

Kansantaloudelliset vaikutukset

Vaikutus BKT:n kasvuun (tehdyillä oletuksilla)

- Strategian kustannukset vähäisiä: vuoden BKT:n oletettuun kasvuun nähden menetetään ~0,6 %.
- Syyt laskuun: yksityisen kulutuksen, investointien lasku sekä viennin hidastuminen
- Työllisyyden oletetusta kasvusta (3%) menetetään - 0,15 %
- Mahdollisesti yliarvio koska ei huomioida positiivisia ulkoisvaikutuksia (innovaatiot, ympäristö)

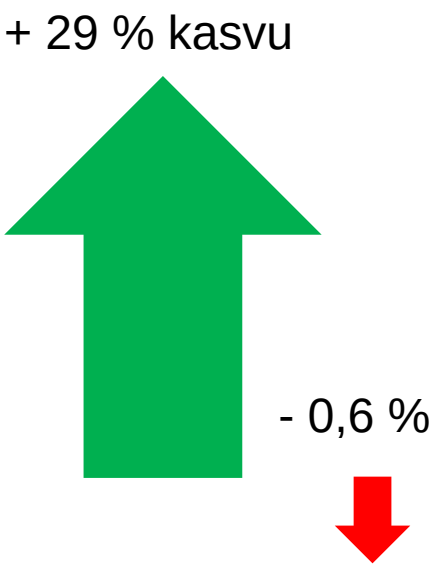

Lähde: Energia –ja ilmastostrategia 2016 ja VTT

Vaikutuksia talouden rakenteeseen

- Päästövähennystoimet asettavat rajoituksia talouteen: sekä tuotanto - että kulutusrakenne muuttuvat. Tämä vaikuttaa myös julkisen sektorin rahoitusasemaan.
- Malli on budjettineutraali: tasapaino on oletettu toteutettavan hyödykeverotuksen lievällä korotuksella
- Biojalostamoiden vaatima tuki lisää valtion menoja, kun taas biopolttoaineiden osuuden kasvu sekä liikennesuoritteen hitaampi kasvu pienentävät polttoaineverokertymää.

Päästövähennysten keskimääräiset kustannukset edullisimmasta kalleimpaan

- Hintahaitari 0 ➡ +150 eur / CO2t
- Jätteenpoltto edullisin, biokaasu kallein
- Raakaöljyn ja sähköautojen hintakehitys vaikuttaa liikenteen toimien kustannushaitariin
- Maatalous: 0,3 Mt alle 50 eur / CO2t

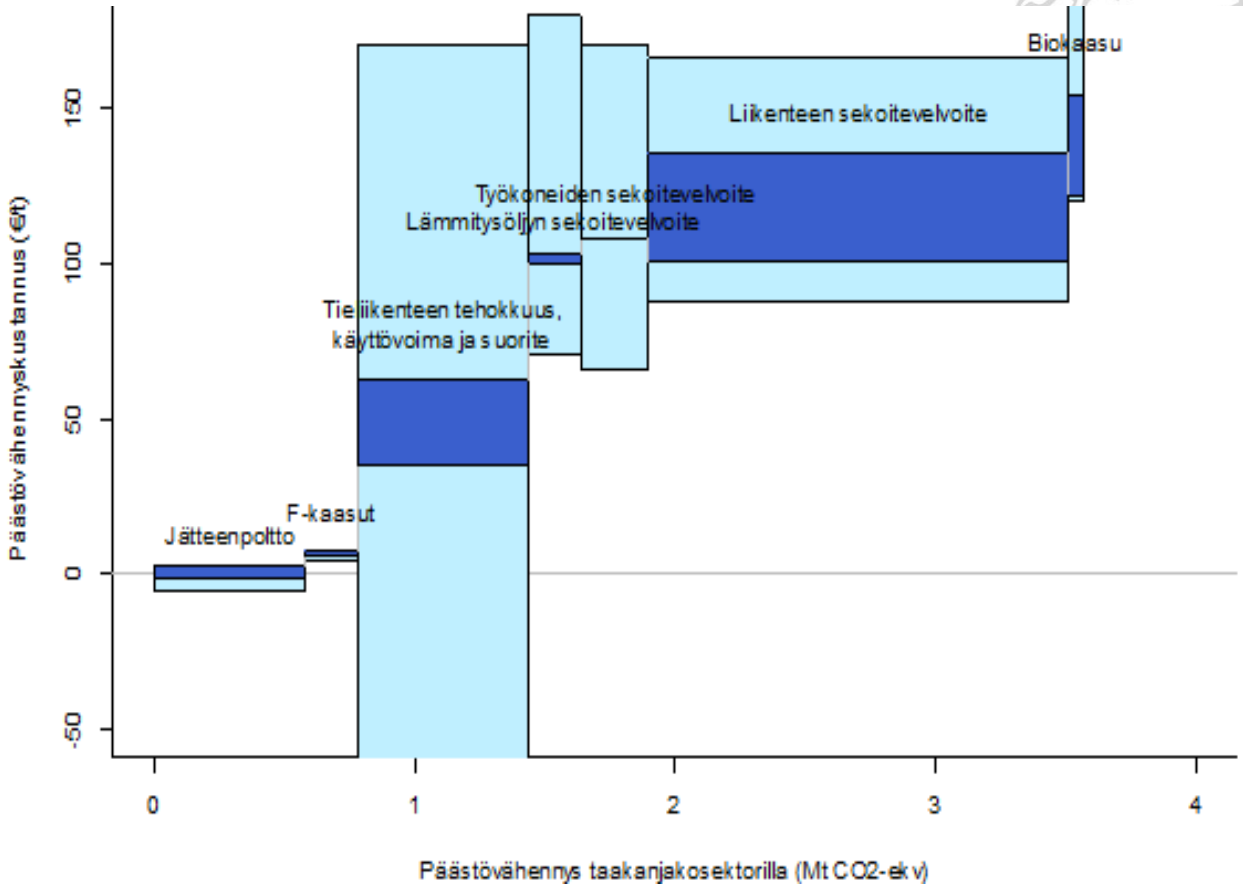

Lähde: Ekholm 2017 (VTT), EI-strategian vaikutusarviot

Kustannustehokkuus ja epävarmuudet

- EI-Strategian kustannusarvio: 150 € / t
- VTT:n kustannustehokas malli: 28 € / t
- VTT-malli painottaa enemmän öljylämmityksen vähentämistä
- Merkittävin epävarmuus tulee liikenteen päästövähennysten kustannusoletuksista

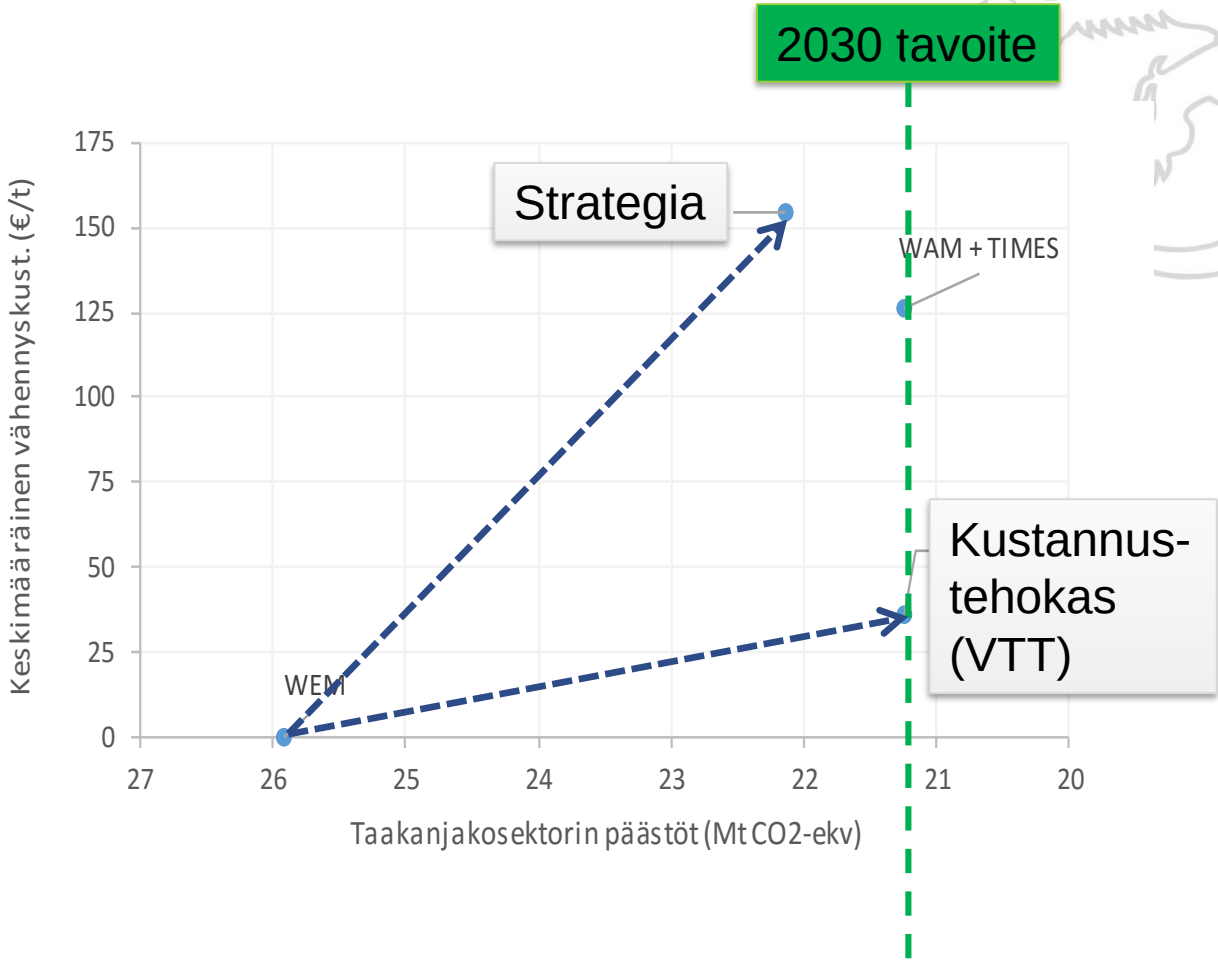

Lähde: Ekholm 2017 (VTT)

Vaikutukset valtion talouteen

Uudet rahoitustarpeet ja tulonmenetykset

Uudet rahoitustarpeet

- Uusiutuvan sähkön tuotantotuki: +265 MEUR
- Sähkö –ja kaasuautojen hankintatuki: +100 MEUR
- Uudet energiateknologian hankkeet sis. biojalostamot: +240 MEUR
- Energiatuki+ tasokorotus: +400 MEUR

YHTEENSÄ: +1005 MEUR

Valtion verotulojen pienentyminen

- Verotulot liikenteen polttoaineista: 543 MEUR
- Verotulot autoverosta: 540 MEUR
- Verotulot ajoneuvoverosta: 23 MEUR
- Verotulot kevyestä polttoöljystä: 143 MEUR
- Päästökauppajouston vuoksi menetettävät huutokauppatulot: 160 MEUR

YHTEENSÄ: -1409 MEUR

Riskit

Strategian riskitarkastelua: sääntelyriskit

- 2030-tavoitteisiin liittyvä EU-lainsäädäntö neuvottelujen alla (päästökauppa, taakanjako, LULUCF)
- Biomassan käytön merkittävän lisäämisen kustannukset ja päästövähennyshyödyt riippuvat kestävyyskriteerien ja LULUCF-laskentasääntöjen neuvottelutuloksesta

Taulukko 8. Suomen kasvihuonekaasujen nettopäästöt vuonna 2014 ja arvioitu kehitys WEM- ja WAM-skenaarioissa.

Sektori	2014	2030 WEM	2030 WAM
Päästökauppasektori (ETS)	29	22	22
Taakanjakosektori (non-ETS)	30	25	21
Maankäyttösektori (LULUCF)	-21	-5…-6	-6…-3
Metsämaa	*-28*	*-13*	*-9…-12*
Puutuotteet (HWP)	*-4*	*-5*	*-5*
Muu maankäyttö	*11*	*12*	*11*
Yhteensä	**38**	**41…42**	**37…41**

Lähde: Energia –ja ilmastostrategian vaikutusarviot (2017)

Strategian riskitarkastelua: taloudelliset –ja teknologiset riskit

- Strategian päästövähennystoimet painottuvat liikenteen päästöihin
- Liikenteen epävarmuuksia on useita: öljyn hinta, kotimaisen vs. tuontipolttoaineen suhde, biojalostamoiden investointikustannukset ja hyötysuhde, sähköisen liikenteen kustannukset…
- Mahdollisia riskien vähentämiskeinoja: hajauttaminen eri teknologioiden kesken sekä säännöllinen arviointi ja tarkastelu toimintaympäristön muutoksen myötä

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kiitos ajastanne!

Matti Kahra
Erityisasiantuntija
Puh. 0295 16001 (vaihde)
Lisätieto: matti.kahra@vm.fi
www.vm.fi

Valtiovarainministeriön viestintä
vm-viestinta@vm.fi
Mediapalvelunumero (arkisin 8–16) 02955 30500

www.tutkibudjettia.fi

